

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Autoriteti Kosovar i Konkurrencës
Autoritet Kosova za Konkurenciju - Kosovo Competition Authority

Nr. 55/2022
Datë: 25.11.2022

Në mbështetje të nenit 28, nenit 29, nenin 35 paragrafi (5), nenin 54 paragrafi 2.3, i Ligjit për Mbrojtjen e Konkurrencës Nr. 03/L-229 (Gazeta zyrtare Nr. 88/25), bazuar në iniciativën e ndërmarrjes “Zahiri” SH.P.K kundër Komunës së Graçanicës, Komisioni i Autoritetit Kosovar të Konkurrencës në përbërje të: Neime Binaku-Isufi – Kryetare, Kaltrina Sela - Nënkyetare, Nafije Osdautaj – Anëtare, Besim Stublla – Anëtar, në mbledhjen e mbajtur me datën 25.11.2022 merr këtë:

K O N K L U Z I O N

Gjatë shqyrtimit paraprak të hetimit të situatës në tregun relevant, bazuar në dispozitat e Ligjit për Mbrojtjen e Konkurrencës, konstatohet se nuk ka argumente për fillimin e Procedurës Hetimore ndaj Komunës së Graçanicës sipas nenit 35 paragrafi 5.

A r s y e t i m

1. Iniciativa për fillimin e procedurës

Autoriteti Kosovar i Konkurrencës më 09.03.2022 ka pranuar kërkesën përmes formës elektronike, një email lidhur me **pretendimet për çrregullim të konkurrencës** nga Komuna e Graçanicës.

Pretendimet e palës kundër Komunës së Graçanicës janë si vijon:

1. “Ndërmarrja publike komunale “Ekologjia” SH.A. me dt. 07.01.2020 ka publikuar një njoftim, ku ka njoftuar se ka nënshkruar marrëveshje për marrjen e autorizimit nga Komuna e Graçanicës për kryerjen e aktiviteteve komunale, shërbime të grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave për të gjithë qytetarët në këtë komunë”.
2. Në njoftim thuhet se : Në përputhje me rregulloren nr.02/21/KG për menaxhimin e mbeturinave të miratuar nga Komuna e Graçanicës, neni 7, përveç ndërmarrjes publike komunale Ekologjia, operatorët tjerë ekonomikë nuk mund të kryejnë shërbime të grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave pa lejen komunale. Prandaj, Çdo biznes i regjistruar në territorin e Komunës së Graçanicës është i detyruar të lidhë kontratë me JKP Ekologjia sepse bazuar në nenin 5 të Rregullores Nr. 02/21/KG për menaxhimin e

mbeturinave, secili prodhues i mbeturinave duhet të regjistrohet në listat e shërbimet e grumbullimit dhe asgjësimit të konsumatorëve, duke siguruar kështu ofrimin e sigurt dhe të rregullt të shërbimeve. Për më tepër, përdoruesve të shërbimit u kërkohet të paguajnë faturën për shërbimin që kanë marrë. Nëse nuk paguan tre kështet e fundit, Komuna do të zbatoj masa administrative të ndalimit për shërbimet e ofruara nga departamentet komunale”.

3. Vendimi i lartcekur është diskriminues për shumë operator ekonomik, të cilët kryejnë këto shërbime në Komunën e Graçanicës e më gjerë. I njëjti e kufizon konkurrencën e tregut dhe i dëmton operatorët ekonomik tjerë që merren me këto shërbime duke krijuar monopol të këtyre shërbimeve, pasi që vetëm një kompani në këtë rast NPK EKOLOGJIA SH.A., mund të kryej këto shërbime dhe atë pa ofertuar fare dhe pa hapur tender në lidhje me këto shërbime.
4. Me anë të këtij vendimi, shumë kompanive ashtu sikurse edhe neve po na pamundësohet të punojmë sepse me këtë vendim, janë të detyruar ti shkëputin kontratat edhe kompanitë private dhe bizneset që i kanë të nënshkuara me kompaninë tonë. Më një fjalë të gjithë kompanitë tjera që operojnë në këtë treg , me vendimin e lartcekur janë të detyruara ti mbyllin bizneset dhe të falimentojnë për shkak të monopolit që ka krijuar Komuna e Graçanicës me këtë vendim.
5. Kërkohet nga AKK që të ndërmerren masa që të lejohet konkurrenca e lirë dhe të hiqet ky monopol i shërbimeve. Sipas palëve, ky vendim i komunës së Graçanicës është në kundërshtim të plotë edhe me qëllimin e Ligjit nr. 03/L-229 për mbrojtjen e Konkurrencës, sepse qëllimi i këtij ligji është të përcaktohen rregullat dhe masat për mbrojtjen e konkurrencës së lirë dhe efektive në treg.

Bazuar në Rregulloren Nr. 02/2021/KG për menaxhimin e mbeturinave në Komunën e Graçanicës, kjo rregullore përcakton kushtet për menaxhimin e integruar të mbeturinave (zvogëlimi i mbeturinave në deponi, ndarja, deponimi, grumbullimi, transporti, hedhja dhe riciklimi) me qëllim të ruajtjes së mjedisit në territorin që është nën juridiksionin e Komunës së Graçanicës.

Qëllimi i kësaj rregulloreje është rregullimi i çështjes së menaxhimit të mbeturinave si dhe përcaktimi i taksës për mbeturina për të krijuar një sistem financiar të qëndrueshëm për menaxhimin e mbeturinave.

2. Shqyrtimi paraprak i tregut relevant dhe korniza ligjore

2.1. Autoriteti Kosovar i Konkurrencës zhvillimin e procedurës e bazon tek neni 34 - Iniciativa për Fillimin i Procedurës dhe ex-officio neni 35 - Fillimi i Procedurës, dhe atë në rastet kur kemi të bëjmë me të gjitha format e parandalimit, kufizimit ose keqpërdorimit të konkurrencës nga ana e **ndërmarrjeve** që operojnë në tregjet përkatëse. Neni 2 i Ligjit Nr. 04/L-226 për plotësim ndryshimin e Ligjit Nr. 03/L-229 për Mbrojtjen e Konkurrencës e definojnë përkufizimin Ndërmarrje sipas të drejtës së konkurrencës, si vijon:

“Ndërmarrje - çdo aktivitet biznesor pavarësisht mënyrës së organizimit ose formës së menaxhimit, ndërmarrësi publike e themeluar për kryerjen e aktiviteteve për interes publik si dhe çdo person tjetër fizik ose juridik apo autoritet shtetëror që kryen aktivitet ekonomik pavarësisht se a konsiderohet apo jo subjekt afarist.”

Komuna është person juridik. Komuna është njësi themelore e vetëqeverisjes lokale në Republikën e Kosovës, e përbërë nga një komunitet i qytetarëve në një territor të caktuar, të përcaktuar me ligj, e cila ushtron tërë pushtetin i cili nuk është i rezervuar shprehimisht për institucionet qendrore. Të gjitha organet e komunës kujdesen që qytetarët e komunës t'i gëzojnë të gjitha të drejtat dhe liritë pa dallim race, etnie, ngjyre, gjinie, gjuhe, religjioni, mendimi politik apo mendimi tjetër, prejardhje kombëtare apo sociale, pa dallim prone, lindje apo ndonjë statusi tjetër me qëllim që ata të gëzojnë të drejta dhe mundësi të barabarta në shërbimet komunale të të gjitha niveleve. Komuna e Graçanicës sipas politikës së konkurrencës, **nuk konsiderohet ndërmarrje** në kuptim të nenit 2 i Ligjit Nr. 04/L-226 për plotësim ndryshimin e Ligjit Nr. 03/L-229 për Mbrojtjen e Konkurrencës, që kryen aktivitet ekonomik dhe si rrjedhojë nuk operon në treg.

2.1. Ligji për Mbrojtjen e Konkurrencës, vlen edhe për ndërmarrjet të cilave, në bazë të rregulloreve të veçanta, u është besuar kryerja e shërbimeve me interes të përgjithshëm ekonomik, ndërmarrjeve që për nga natyra e tyre janë monopole dhe që krijojnë të ardhura ose atyre, në bazë të të drejtave të veçanta ose ekskluzive të caktuara, u është besuar kryerja e një veprimtarie të caktuar dhe atë **vetëm** në rastet kur zbatimi i LMK-së nuk do të pengonte, ligjërisht dhe faktikisht, kryerjen e detyrave që u përcaktohen me rregullore dhe masa të veçanta dhe për të cilat janë krijuar këta persona.

2.2. Pretendimet e iniciuesit për fillim të procedurës kundër Komunës së Graçanicës janë çështje që rregullohen dhe administrohen në mënyrë të detajuar me dispozitat e ligjeve dhe rregulloreve të veçanta, konkretisht me ligjin nr. 04/L-060 për Mbeturina, Ligjin nr. 03/L-040 për Vetëqeverisjen lokale, Ligji Nr. 05/L-108 për plotësimin dhe ndryshimin e Ligjit Nr. 03/L-049 për Financat e pushtetit lokal, si dhe Rregulloren Nr. 02/2021/KG për Menaxhimin e mbeturinave në Komunën e Graçanicës.

2.3. Kushtet e hapjes së tenderit, të cilat në thelb kanë të bëjnë me të drejtën për të marrë pjesë, përkatësisht me kushtet e aftësisë së konkurrentëve, zbatimi dhe interpretimi i të cilave nuk është brenda kompetencës dhe fushëveprimit të Autoritetit të Konkurrencës, është çështje e mbikëqyrjes në kompetencë të organeve të administratës shtetërore/qendrore bazuar në rregullore të veçanta që rregullojnë një çështje të caktuar.

2.4. Si rrjedhojë e sa më sipër, Komisioni konstatoi se në rastin konkret nuk ka indikacione për fillimin e procedurës në kuptim të nenit 36 ndaj Komunës së Graçanicës. Për sa i përket vlerësimit të ligjshmërisë së veprimeve në përputhje me rregulloret e veçanta që rregullojnë fushën lëndore dhe Komunës së Graçanicës si njësi e vetëqeverisjes vendore, Autoriteti i Konkurrencës, duke pasur parasysh kompetencat e saj ligjore, nuk është kompetente në zbatimin e ligjeve dhe rregulloreve të veçanta që rregullojnë veprimtarinë e ofrimit të shërbimeve, shërbime të grumbullimit dhe deponimit të mbeturinave. Mbikëqyrja e ligjshmërisë së akteve individuale dhe të përgjithshme të njësisë së vetëqeverisjes vendore parashikohet sipas Ligjit për Vetëqeverisjen Lokale dhe Ligjit për Prokurim Publik dhe institucionit qendror për politikën e prokurimit publik, Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik (KRPP), kompetent për mbikëqyrjen administrative mbi zbatimin e Ligjit për Prokurimin Publik dhe akteve nënligjore të tij.

2.5. Autoriteti, me kërkesë të Kuvendit, Qeverisë së Republikës së Kosovës, të organeve qendrore të administratës publike, personave juridikë me autoritet publik dhe organeve lokale jep mendime profesionale për ligjet, rregulloret dhe aktet tjera nënligjore që ndikojnë ndjeshëm në konkurrencën e

tregut si dhe t'u japë mendim për pajtueshmërinë e ligjeve ekzistuese dhe rregullave tjera me këtë ligj, ofron mendime me të cilat nxitë njohjen për konkurrencën e tregut, respektivisht ngritë nivelin e vetëdijesimit dhe informimit për rolin e ligjit dhe politikën e konkurrencës së tregut, si dhe ofron mendime dhe opinione profesionale për zgjidhjen dhe zhvillimet krahasuese të praktikave në fushën e legjislacionit dhe politikat e konkurrencës tregtare.

Për nga sa u tha më lartë Komisioni i Autoritetit të Konkurrencës ka vendosur si në dispozitiv të këtij Konkluzioni.

Këshilla juridike: Kundër këtij konkluzioni nuk është e lejuar ankesa por pala me padi mund të iniciojë konflikt administrativ pranë Gjykatës kompetente për çështje administrative.

**AUTORITETI KOSOVAR I KONKURRENCËS
KOMISIONI**

(Neime Binaku - Isufi)
Neime Binaku - Isufi
Kryetar

(Kaltrina Sela)
Kaltrina Sela
Zv. Kryetar

(Nafije Osdautaj)
Nafije Osdautaj
Anëtare

(Besim Stublla)
Besim Stublla
Anëtar

Me këtë KONKLuzion të njoftohen:

- Arhiva
- Publikohet në web faqen e Autoritetit
- Palës ankuese